

آئین نامه کمیته حمایت و نظارت بر فضای مجازی دانشگاه قم

مقدمه:

در راستای ساماندهی، حمایت و نظارت بر محتواهای مرتبط با دانشگاه قم که در فضای مجازی بویژه شبکه های اجتماعی تولید و منتشر می شوند، همچنین نهادینه ساختن فضای آزاداندیشی، تأکید بر حق آزادی بیان، ایجاد فرصت های فراگیری مهارت های فعالیت در فضای مجازی، ارتقای سطح دانش عمومی و تخصصی دانشگاهیان و قانونمند نمودن اینگونه فعالیت ها، آئین نامه کمیته حمایت و نظارت بر فضای مجازی دانشگاه قم به شرح ذیل به تصویب رسید.

فصل اول - تعاریف و کلیات:

ماده ۱- دانشگاهیان: مقصود تمامی اساتید، دانشجویان و کارکنان دانشگاه قم همچنین کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که به نحوی با دانشگاه مرتبط می شوند.

ماده ۲- مرجع ذیصلاح: جهت پیگیری و صدور حکم مقتضی متناسب با هر یک از اقشار دانشگاهیان یا افراد غیردانشگاهی می باشد شامل کمیته انضباطی دانشجویان، کمیته انتظامی اساتید و هیئت تخلفات کارکنان دفتر حقوقی دانشگاه، حراست دانشگاه، مراجع قضایی و پلیس فتا، مرجع ذیصلاح نامیده می شوند.

ماده ۳- کمیته: منظور از کمیته در این آئین نامه کمیته حمایت و نظارت بر فضای مجازی دانشگاه قم می باشد.

ماده ۴- صاحب امتیاز: شخص که مالکیت صفحه مجازی اعم از حقیقی و حقوقی متعلق به وی می باشد.

ماده ۵- مدیر مسئول: شخصی است که اجرای سیاست های صاحب امتیاز و مدیریت محتوای صفحه مجازی را به عهده داشته و توسط صاحب امتیاز انتخاب و منصوب و مسئولیت مندرجات صفحه علاوه بر دبیران بر عهده وی نیز می باشد.

ماده ۶- دبیر/دبیران: شخص یا اشخاصی که به هر نحو در درج یا حذف محتوا و اعضای صفحه مجازی مؤثر بوده و مسئولیت مطالب علاوه بر مدیرمسئول، به عهده ایشان نیز می باشد.

ماده ۷- بر عهده داشتن بیش از یک مسئولیت در صفحه مجازی به طور همزمان، بلامانع است.

ماده ۸- کلیه صفحات مجازی که در قالب گروه، کانال و پیام رسان و موارد مشابه، در زمینه های فرهنگی - اجتماعی، سیاسی، علمی، اقتصادی، هنری، ادبی، ورزشی و هرگونه محتوای مربوط به دانشگاه قم توسط هر یک از دانشجویان، تشکل ها و نهادهای دانشگاهی، استادان، جمعی از اعضای هیئت علمی و کارکنان یا گروهی از ایشان در فضای مجازی با عنوان یا آرم مرتبط با دانشگاه یا با عضویت محوری جمعی از دانشگاهیان منتشر می گردد تحت شمول این آئین نامه قرار می گیرد.

تبصره ۱- تشخیص مصادیق ماده ۸ بر عهده کمیته می باشد.

تبصره ۲- عنوان فرهنگی - اجتماعی، زمینه های عقیدتی، صنفی، رفاهی، خبری و طنز را دربرمی گیرد.

آئین نامه کمیته حمایت و نظارت بر فضای مجازی دانشگاه قم

تبصره ۳- کلیه صفحات مجازی که مشمول تعریف ماده ۷ نمی شوند، از شمول این آئین نامه خارج بوده و تابع مقررات عمومی کشور می باشند.

ماده ۹- ترکیب کمیته به شرح زیر است:

مدیر امور فرهنگی، مدیر حراست، مدیر روابط عمومی، نماینده دفتر حقوقی دانشگاه، نماینده دائم و تام الاختیار دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه، نماینده یکی از تشکل های دانشجویی یا یکی از فعالان فرهنگی دانشجویی و یکی از اساتید مرتبط با موضوع کمیته به پیشنهاد معاون فرهنگی و اجتماعی

تبصره: مدعوین، شامل مدیران و کارشناسان درون دانشگاهی یا برون دانشگاهی مرتبط با موضوعات مطروحه در کمیته که بر حسب دستور جلسه از سوی دبیر کمیته دعوت می گردند از جمله پلیس فتا، رئیس مرکز آپا دانشگاه، نماینده واحد خواهران و نماینده مرکز انفورماتیک.

ماده ۱۰- اعضای حقیقی کمیته توسط رئیس دانشگاه و برای مدت یک سال منصوب می شوند.

ماده ۱۱- دبیر کمیته توسط معاون فرهنگی و اجتماعی دانشگاه برای مدت یکسال منصوب می شود.

ماده ۱۲- جلسات کمیته حداقل ماهیانه یکبار و با حضور حداقل پنج نفر از اعضای دارای حق رأی رسمی کمیته تشکیل و مصوبات آن نیز با رأی اکثریت معتبر می باشد. ضروری است دعوتنامه اعضاء حداقل سه روز قبل از موعد جلسه با اعلام دستور جلسه، توسط دبیر کمیته ارسال شود.

تبصره ۱- در صورتی که هر یک از اعضاء، شاکی خصوصی یا مشتکی عنه باشد، در زمان رسیدگی به شکایت مطروحه، حق رأی نخواهد داشت.

تبصره ۲- در موارد خاص بنا به نظر دبیر کمیته، جلسات ویژه می تواند با حداقل سه نفر از اعضای رسمی با دعوت شفاهی یا کتبی وی از اعضای جلسه و بدون در نظر گرفتن ارسال دعوتنامه معمول به صورت فوق العاده و فوری (حتی در همان روز) تشکیل شود و مصوبات آن با رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه لازم الاجراست.

ماده ۱۳- دبیرخانه کمیته: در حوزه معاونت فرهنگی و اجتماعی مستقر و دبیر کمیته متولی انجام امور کمیته می باشد.

تبصره - مسئول دبیرخانه کمیته با پیشنهاد دبیر و تأیید اعضای کمیته انتخاب می شود و بدون حق رأی در جلسات کمیته شرکت می کند.

ماده ۱۴: وظایف کمیته:

- ۱- بررسی درخواست و صدور مجوز تأسیس و فعالیت صفحات مجازی
- ۲- حمایت از صفحات مجازی در راستای استفاده سالم و مطلوب از فضای مجازی دارای مجوز
- ۳- فرهنگ سازی جهت بهره برداری صحیح از فرصت فضای مجازی در راستای تحقق اهداف نظام اسلامی
- ۴- برگزاری دوره های آموزشی

۵- نظارت بر عملکرد صفحات مجازی و تذکر اولیه در صورت لزوم

۶- رسیدگی به تخلفات و شکایات ناشی از عملکرد صفحات مجازی مطابق این دستور العمل

۷- نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل، مصوبات و شیوه نامه های شورای فرهنگی

ماده ۱۵- شورای فرهنگی دانشگاه مرجع تجدید نظر در تصمیمات و آرای کمیته می باشد.

فصل دوم: نحوه درخواست مجوز و شرایط تأسیس و فعالیت صفحات مجازی:

ماده ۱۶: متقاضیان امتیاز تأسیس و فعالیت صفحات مجازی باید درخواست کتبی خود را با اعلام مشخصات خود و مدیرمسئول، دبیران، نام رسانه مجازی، نشانی یا شناسه صفحه مجازی، زمینه انتشار به انضمام تصریح به پایبندی به قانون اساسی، قوانین موضوعه و این دستورالعمل، به دبیرخانه کمیته طبق فرم شماره ۱ تسلیم کند.

تبصره ۱- زمینه انتشار صفحه مجازی که صاحب امتیاز آن شخص حقوقی است، نباید مغایرتی با اساسنامه آن تشکل یا نهاد داشته باشد.

تبصره ۲- صفحات مجازی موظفند صرفاً در زمینه هایی که مجوز اخذ کرده اند به فعالیت بپردازند.

ماده ۱۷- متقاضی امتیاز صفحه مجازی باید دارای شرایط زیر باشد:

۱- یکی از دانشجویان، کارکنان هیئت علمی یا غیر هیئت علمی به عنوان شخص حقیقی یا تشکل، نهاد، انجمن،

کانون، یا یکی از بخش های دانشگاه یا هر شخص حقوقی دیگر در دانشگاه

۲- عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر در مورد دانشجویان و انفصال موقت از خدمت

در مورد کارکنان هیئت علمی و غیرهیئت علمی

تبصره ۱- افراد مشمول بند ۲ پس از ۶ ماه از تاریخ اتمام محکومیت می توانند به عنوان صاحب امتیاز صفحه مجازی فعالیت کنند و در صورت محکومیت مجدد به طور دائم محروم می شوند.

تبصره ۲- در صورتی که صاحب امتیاز یکی از شرایط فوق را از دست بدهد، ظرف یکماه از تاریخ فقدان شرایط می تواند درخواست انتقال امتیاز صفحه مجازی را به شخص واجد شرایط دیگر به کمیته ارسال کند، در غیر آن صورت امتیاز صفحه مجازی لغو می شود. کمیته موظف است ظرف مدت ۲ هفته از تاریخ وصول درخواست متقاضی، نظر خود را اعلام کند.

ماده ۱۸- شرایط مدیر مسئول به شرح زیر است:

۱- دانشجو یا کارکنان هیئت علمی و غیر هیئت علمی

۲- عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر

۳- عدم شهرت به فساد اخلاق

تبصره ۱- شهرت به فساد اخلاق صرفاً با اکثریت مطلق اعضای کمیته قابل احراز است.

تبصره ۲- افراد مشمول بند ۲ پس از ۶ ماه از تاریخ اتمام محکومیت می توانند به عنوان مدیرمسئول صفحه مجازی فعالیت کنند و در صورت محکومیت مجدد به طور دائم محروم می شوند.

أئین نامه کمیته حمایت و نظارت بر فضای مجازی دانشگاه قم

تبصره ۳- در صورتی که مدیرمسئول یکی از شرایط را از دست بدهد، صاحب امتیاز موظف است ظرف حداکثر هفت روز کاری مدیر مسئول جدید را به کمیته معرفی کند، در غیر این صورت امتیاز رسانه مجازی لغو می شود. کمیته موظف است ظرف مدت دو هفته در این خصوص اعلام نظر کند.

تبصره ۴- دبیران صفحه مجازی نیز باید کلیه شرایط فوق را داشته باشد.

ماده ۱۹- در صورتی که تقاضانامه ها ناقص یا متقاضیان امتیاز یا مدیران مسئول رسانه های مجازی فاقد شرایط مقرر در این دستورالعمل باشند، کمیته موظف است مراتب را به صورت مکتوب حداکثر ظرف ۲۰ روز از تاریخ دریافت و ثبت درخواست به متقاضیان اعلام کند.

ماده ۲۰- درج شناسنامه صفحه مجازی شامل زمینه نشر، نام صاحب امتیاز و مدیرمسئول دانشگاه علاوه بر درج در شناسنامه صفحه مجازی، در اولین پیام پس از اخذ مجوز یا هنگام انجام تغییرات الزامی است.

ماده ۲۱- کمیته موظف است در صورت فراهم بودن شرایط قانونی انتشار صفحه مجازی، حداکثر ظرف ۲۰ روز نسبت به صدور مجوز اقدام کند.

ماده ۲۲- در صورتی که کمیته با صدور مجوز صفحه مجازی مخالفت کند یا ظرف ۲۰ روز نسبت به صدور مجوز با اعلام کتبی دلایل عدم موافقت، اقدام نکند، متقاضی می تواند اعتراض خود را به صورت مکتوب به شورای فرهنگی دانشگاه اعلام کند. شورای فرهنگی موظف است حداکثر ظرف ۳۰ روز موضوع اعتراض را بررسی و اعلام نظر کند.

ماده ۲۳- مسئولیت کلیه مطالب مندرج در صفحه مجازی به عهده مدیرمسئول است.

ماده ۲۴- صاحب امتیاز می تواند درخواست خود را مبنی بر انتقال امتیاز صفحه مجازی به دیگری یا تغییر مشخصات ذکر شده در فرم درخواست مجوز (اعم از مدیرمسئول، نام صفحه مجازی و زمینه انتشار) به کمیته ارائه کند و کمیته موظف است ظرف یک ماه مراتب موافقت یا عدم موافقت خود را به صورت مکتوب به صاحب امتیاز اعلام کند.

فصل سوم - حقوق رسانه های مجازی دانشگاهیان:

ماده ۲۵- صفحات مجازی دانشگاهی از کلیه حقوق مصرّح در قانون مطبوعات و قوانین مربوط به فضای مجازی جمهوری اسلامی ایران برخوردارند. از جمله:

۱- جستجو، کسب و انتشار اخبار داخل و خارج دانشگاه به منظور افزایش آگاهی جامعه دانشگاهی با رعایت موازین قانونی و حفظ مصالح جامعه.

۲- هیچ مقام دولتی و غیر دولتی حق ندارد برای انتشار یا حذف مطلب در رسانه های مجازی الزام ایجاد کند مگر به حکم قانون و موارد مصرّح در این آئین نامه

۳- صفحات مجازی حق دارند نظرها، انتقادهای سازنده، پیشنهادهای توضیحات دانشجویان و مسئولان دانشگاه را با رعایت موازین اسلامی و مصالح دانشگاه و جامعه درج کنند.

ماده ۲۶- معاونت فرهنگی و اجتماعی و سایر نهادهای فرهنگی دانشگاه باید در چارچوب قوانین و در حدود اختیارات و امکانات از صفحات مجازی حمایت کنند.

فصل چهارم - حدود صفحات مجازی دانشگاهی:

ماده ۲۷- صفحات مجازی دانشگاهی در انتشار محتوا جز در موارد اخلاص به مبانی و احکام اسلام و حقوق عمومی و خصوصی مطابق ماده ۶ قانون مطبوعات، آزاد هستند.

ماده ۲۸- هرگاه صفحه مجازی مطالبی مشتمل بر توهین، افترا، خلاف واقع یا انتقاد نسبت به اشخاص (اعم از حقیقی یا حقوقی) منتشر کند، ذینفع حق دارد پاسخ آن را حداکثر تا دو ماه از تاریخ انتشار به نحو مقتضی برای همان صفحه مجازی ارسال کند و صفحه مجازی مزبور نیز موظف است توضیح یا پاسخ دریافت شده را بلافاصله و در اسرع وقت پس از وصول پاسخ منتشر نماید، منوط به آنکه جواب دقیقاً مربوط به اصل موضوع و در حد متعارف بوده و متضمن توهین و افترا به کسی نباشد.

تبصره ۱- تشخیص متعارف بودن در صورت اختلاف طرفین، بر عهده کمیته می باشد.

تبصره ۲- اگر صفحه مجازی علاوه بر پاسخ مذکور محتوای مجددی منتشر کند، در این صورت حق پاسخگویی مجدد برای معترض باقی است، بدیهی است درج قسمتی از پاسخ، در حکم عدم درج است.

تبصره ۳- در صورتی که صفحه مجازی پاسخ را منتشر نکند ذینفع می تواند به کمیته شکایت کند و کمیته در صورت محق شناختن شاکی، جهت نشر پاسخ به صفحه مجازی تذکر خواهد داد و اگر این تذکر مؤثر واقع نشود، کمیته، صفحه مجازی را به یکی از تنبیهات بندهای ۳ و ۴ ماده ۳۵ محکوم می کند.

تبصره ۴- مفاد این ماده و تبصره های آن نافی حق ذینفع در خصوص پیگیری شکایت از طریق کمیته یا مراجع ذیصلاح نخواهد بود.

ماده ۲۹- در صورت شکایت شاکی خصوصی از یک صفحه مجازی مبنی بر انتشار هر نوع مطلب یا محتوای رسانه ای مشتمل بر تهمت، افترا، فحش و الفاظ رکیک یا نسبت های توهین آمیز، تهدید و هتک شرف یا حیثیت یا افشای اسرار شخصی و نظایر آن نسبت به اشخاص، صفحه مجازی دانشگاهی به یکی از تنبیهات بندهای ۳ تا ۵ ماده ۳۵ محکوم می گردد.

ماده ۳۰- صفحات مجازی دانشگاهی که بنا به تشخیص کمیته مرتکب موضوع تخلفات مواد ۲۴، ۲۵، ۲۶ و ۲۷ قانون مطبوعات شوند، به تنبیه بند ۵ تا ۷ ماده ۳۵ محکوم می شوند.

ماده ۳۱- در صورت انتشار مطالب و محتوای رسانه ای خلاف عفت عمومی، کمیته، صفحه مجازی را به یکی از بندهای ۴ تا ۶ ماده ۳۵ محکوم می کند و در صورت تکرار جرم پس از محکومیت اولیه، صفحه مجازی به تنبیه بند ۷ این ماده محکوم می شود.

ماده ۳۲- صفحات مجازی دانشگاهی که بنا به تشخیص کمیته مرتکب تخلفات موضوع ماده ۲۹ قانون مطبوعات شوند به یکی از تنبیهات بندهای ۵ و ۶ ماده ۳۵ محکوم می شوند.

آئین نامه کمیته حمایت و نظارت بر فضای مجازی دانشگاه قم

ماده ۳۳- هرگاه صفحه مجازی مطالب و محتواهای رسانه ای مانند توهین، تهمت، فحش، الفاظ رکیک، تحقیر، تهدید، هتک حرمت یا حیثیت و نیز موارد مخالف عفت و امنیت عمومی و نظایر آن منتشر نماید، تخلف عمومی محسوب می‌گردد. در این صورت دبیر کمیته می‌تواند از ادامه فعالیت صفحه مجازی و یا انتشار محتوای مرتبط با تخلف به طور موقت جلوگیری نماید و موضوع را جهت بررسی به کمیته ارجاع دهد. کمیته موظف است موضوع را خارج از نوبت بررسی و در صورت احراز تخلف، متخلف به یکی از تنبیهات بندهای ۳ تا ۵ ماده ۳۵ محکوم می‌شود.

تبصره ۱- مدت رسیدگی به پرونده صفحه مجازی ای که از ادامه انتشار یا فعالیت آن جلوگیری شده است نباید از ۱۰ روز بیشتر شود.

تبصره ۲- در صورتی که بر اساس ماده ۳۳ و به تشخیص دبیر کمیته، صفحه مجازی منع موقت شده باشد و پس از رسیدگی شامل تنبیه بند ۵ ماده ۳۵ گردد، زمان آغاز تعلیق، از تاریخ منع موقت از فعالیت محاسبه می‌شود.

ماده ۳۴- در صورت انتشار صفحه مجازی دانشگاهی بدون اخذ مجوز رسمی از کمیته، منتشر کننده در صورت احراز هویت به عنوان شخصیت دانشگاهی در مرحله اول مورد اخطار کتبی قرار گرفته و در صورت عدم ترتیب اثر ظرف مدت ۷ روز کاری، فرد متخلف به مدت یک ترم نمی‌تواند صاحب امتیاز، مدیرمسئول و دبیر صفحه مجازی بوده و با مصوبه کمیته به مراجع ذیصلاح جهت برخورد قانونی ارجاع می‌شود. در صورت عدم احراز هویت یا احراز غیردانشگاهی بودن فرد، موضوع از طریق حراست یا دفتر حقوقی دانشگاه جهت برخوردهای قانونی به مراجع ذیصلاح ارجاع می‌گردد.

فصل پنجم - تنبیهات:

ماده ۳۵- موارد تنبیهی متخلفان به شرح زیر است:

۱- تذکر شفاهی توسط نماینده کمیته و یا احضار به کمیته

۲- تذکر کتبی

۳- اخطار کتبی

۴- محرومیت موقت مدیر مسئول از تصدی این سمت تا ۶ ماه به صلاحدید کمیته

۵- تعلیق مجوز انتشار تا ۶ ماه به صلاحدید کمیته

۶- ابطال مجوز

۷- منع دائم انتشار صفحه مجازی و محرومیت مدیر مسئول از تصدی این سمت

تبصره ۱- در صورت انتشار محتوای مغایر با آئین نامه، دبیرخانه کمیته می‌تواند از طریق شناسه رسمی کمیته یا بصورت شفاهی، موارد را به مدیرمسئول جهت اصلاح تذکر دهد.

تبصره ۲- در اجرای بند ۲ و ۳ تنبیهات می‌تواند از طریق شناسه رسمی کمیته و از طریق فضای مجازی انجام شود.

تبصره ۳- در مواردی که تخلف ارتكابی صفحه مجازی بر اساس قوانین موضوعه کشور جرم تلقی شود، بنا به تشخیص کمیته علاوه بر اعمال تنبیهات مصرح در ماده ..... ، مدیرمسئول جهت تصمیم‌گیری مقتضی به مراجع ذیصلاح قانونی معرفی می‌شود.

فصل ششم - رسیدگی به تخلفات و شکایات:

ماده ۳۶- کمیته موظف است به شکایات مکتوب حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز از تاریخ دریافت و ثبت آن در دبیرخانه، رسیدگی کرده و رأی خود را صادر کند.

ماده ۳۷- کمیته، مدیر مسئول صفحه مجازی ای را که تخلف کرده یا از آن شکایت شده است به صورت کتبی و با ذکر دقیق موارد تخلف یا شکایت و با ارائه مهلت یک هفته‌ای از تاریخ ابلاغ جهت ادای توضیحات دعوت می‌کند و در صورت عدم حضور غیرموجه وی یا عدم ارائه توضیحات کتبی، کمیته می‌تواند حکم مقتضی را در مورد صفحه مجازی صادر کند.

تبصره - تشخیص غیرموجه بودن عدم حضور، به عهده کمیته و تابع قوانین عمومی می‌باشد.

ماده ۳۸- کمیته باید آرای خود را با ذکر موارد تخلف یا شکایت مستند به مواد ۲۳ تا ۳۰ صادر و آن را به صورت کتبی حداکثر ظرف مدت یک هفته پس از صدور به مدیر مسئول و شاکی خصوصی صفحه مجازی ابلاغ کند.

ماده ۳۹- آرای صادره، ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض و درخواست تجدید نظر در شورای فرهنگی دانشگاه است. در صورت عدم اعتراض در مهلت تعیین شده، حکم، قطعی محسوب می‌شود.

ماده ۴۰- احکام صادره از سوی کمیته تا زمانی که نقض نشده‌اند لازم‌الاجرا هستند.

ماده ۴۱- شورای فرهنگی دانشگاه موظف است رأی خود را در مورد اعتراضات مکتوب واصله حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ دریافت اعتراض توسط دبیرخانه، به صورت مکتوب به معترض و کمیته ابلاغ کند.

این آئین نامه در ۴۱ ماده و ۲۵ تبصره در تاریخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۱ توسط شورای فرهنگی دانشگاه قم به تصویب رسید و از تاریخ مذکور لازم‌الاجراست.